

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околна среда и водите – Пазарджик

Изх. № *КС-10-17*
гр. Пазарджик .. *09.10.*..2024г.

УТВЪРДИЛ:

КОСТАДИН ГЕШЕВ
Директор на РИОСВ-Пазарджик

ДОКЛАД

ЗА ИЗВЪРШЕНА КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА
„БАЛКАН РАЙС“ ООД

Дата на проверката: 25.09.2024 г.

Обект: Оризарна, с. Ковачево, общ. Септември, обл. Пазарджик

Стопанисван от: „Балкан Райс“ ООД, гр. София, ул. „Малашевска“ №16,
ж.к. Орландовци, общ. Столична, обл. София (столица), ЕИК 175114218

Място на извършване на проверката: с. Ковачево, поземлен имот с идентификатор
37491.23.7, УПИ I – 023007 „за производствени нужди, м. „Гермето“ по КК на землище
с. Ковачево, общ. Септември, обл. Пазарджик

Основание за извършване на проверката: чл. 154 от Закона за опазване на околната
среда (Обн. ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., доп. ДВ, бр. 70 от 20.08.2024 г.), Годишен план за
контролна дейност на РИОСВ – Пазарджик за 2024 г., Заповед № РД-08-83/19.06.2024 г.
на директора на РИОСВ – Пазарджик.

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- атмосферен въздух
- отпадъци

Цел на проверката:

Планов текущ контрол по спазване на изискванията на:

- Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовни нормативни актове;
- Закон за управление на отпадъците и подзаконовни нормативни актове.

Основна дейност на обекта:

Производство и преработка на ориз.

Извършени дейности по контрола:

- Проверка на обекта и оборудването;
- Проверка на документи, изискващи се по закон или подзаконов нормативни актове и имащи отношение към опазване на околната среда.

Констатации от проверката по компоненти и фактори:

На производствената площадка се извършва съхранение, сушене на оризово зърно и преработката му до ориз. Изградени са приемно разтоварище, складови помещения, силози, производствено помещение за сушене на зърно, цех за преработка на ориз, административна част.

При извършената проверка на производствената площадка се установи, че е подменено технологичното оборудване в цеха за преработка на ориз. В производственото помещение за сушене на зърно е монтирана печ и две сушилни за зърно. На откритата площадка са монтирани 2 силоса. Възложителят е съгласувал с РИОСВ – Пазарджик извършената подмяна и монтажа на новото технологичното оборудване.

За монтираното ново технологично оборудване се представиха документи, издадени по реда на Закона за устройство на територията.

Няма промяна в производствената дейност. Запазен е производственият капацитет по сушене на зърно. С монтирането на новите две сушилни се цели намаляване на времето за обработка на зърно.

1. Компонент „Атмосферен въздух”

В момента на проверката се установи, че производствена дейност се извършва в цех за преработка на ориз.

В цеха за преработка на ориз се извършват следните технологични операции почистване, олющване, шлайфане, полиране, сортиране и пакетиране на ориз. През 2023 г. е извършено автоматизиране и модернизиране на производствения цех, състоящо се в монтиране на ново технологично оборудване, пречиствателни съоръжения, контрол на технологичния процес. Към оборудването има монтирани аспирационни системи, които отвеждат отработения въздух за пречистване към ръкавни филтри, преди изпускане в атмосферния въздух.

Изпускането на емисии на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух се извършва организирано от нови 4 изпускащи устройства:

- аспирационна уредба към почистваща машина и елеватори АУ1;
- аспирационна уредба към олющвачи, пад машина и елеватори АУ2;
- аспирационна уредба към камъкоотделител и прилежащи елеватори АУ3;
- аспирационна система към полираща машина, сортиращи машини и прилежащи елеватори АУ5.

Утвърдени са разположението и броят на точките за вземане на проби/извадки за извършване на регламентирани измервания по реда на чл. 11, ал. 2 от Наредба № 6 от 26 март 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (Наредба № 6/1999 г.) (Обн. ДВ, бр. 31 от 6.04.1999 г., изм. и доп. ДВ, бр. 14 от 10.02.2023 г.).

Технологичният процес е напълно автоматизиран. В цеха е обособено помещение и посредством компютърна система се следи работата на технологичното оборудване и пречиствателните съоръжения. Преди започване работа на технологичното оборудване се включват пречиствателните съоръжения. Същите се изключват след изключване на оборудването. Водят се записи за пускане и спиране на инсталацията, както и за почистване на оборудването. Веднъж седмично се извършва оглед на състоянието на пречиствателните съоръжения.

Отделената при производството люспа посредством въздуховод се събира в два силоса, монтирани пред цеха за производство на ориз. Отработеният въздух преди изпускане се пречиства от циклон и касетъчен филтър. Отделеният отпадък се събира в текстилен чувал. Площадката под силосите е чиста.

Дружеството не е започнало прибиране на селскостопанската си реколта от полето и нейната обработка по изсушаване, която се извършва в производствено помещение за сушене на зърно.

Дейност по изсушаване на зърно в производственото помещение за сушене последно е извършвана на 27.07.2024 г. за 4 часа в съществуващите 4 сушилни агрегата.

През 2023 г. е извършено монтиране на ново технологично оборудване в помещението, състоящо се от пещ с номинална входяща топлинна мощност 0,45 MW, топлообменник и два броя сушилни агрегата. Използвано гориво за пещта е биомаса-оризова люспа. От пещта отработеният въздух преминава през циклон преди да се изпусне организирано от изпускащо устройство в атмосферния въздух. Към всеки сушилен агрегат има монтирани пречиствателни съоръжения циклон и ръкавен филтър. Изпускането на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух се извършва организирано от изпускащи устройства, по едно към всеки сушилен агрегат.

Съществуващото оборудване се състои от пещ с номинална входяща топлинна мощност 0,5 MW, топлообменник, четири броя сушилни агрегати, пречиствателно помещение. За гориво на пещта се използва биомаса-оризова люспа. От пещта отработения въздух преминава през циклон преди да се изпусне организирано от изпускащо устройство в атмосферния въздух. Отпадъчният въздух от четирите сушилни агрегата първоначално преминава за пречистване през пречиствателно съоръжение, след което през 3 броя ръкавни филтри, всеки един с по 260 ръкава, преди да се изпусне организирано от едно изпускащо устройство. Разположението и броят на точката за вземане на проби/извадки за извършване на регламентирани измервания от изпускащото устройство към четирите сушилни агрегати е утвърдена по реда на чл. 11, ал. 2 от Наредба № 6/1999 г.

Процесът по изсушаване на зърно е напълно автоматизиран. В помещението има изграден команден пулт с компютърно наблюдение. Пречиствателните съоръжения се включват и изключват, преди и след започване и приключване на производствения процес по сушене на зърно.

В циклоните след пещите се улавя от отпадъчния въздух пепел, която се събира в чували тип биг бег. Площадките под циклоните са чисти.

Отделените от сушенето люспи, сламки и прах от четирите сушилни агрегати се събират в чували тип биг бег. От новите два сушилни агрегата отделените люспи, сламки и прах се събират и съхраняват в 2 бункера.

При оглед на откритата площадка се установи, че в биг бегове се съхранява обеззаразен ориз и арпа, покрити с полиетилен. На открито не се извършва съхранение на зърно. Редлерите за зареждане на силоси и складове са с покрити корита, което не позволява отделяне на неорганизираните частици прах в атмосферния въздух.

От монтираното ново оборудване не е извършвана дейност по сушене на зърно.

Операторът спазва кратността и не по-малко от един път в рамките на две последователни календарни години, посочено в чл. 31, ал. 1, т. 2 от Наредба № 6/1999 г. да извършва собствени периодични измервания на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижните източници.

През м. март 2024 г. операторът е извършил собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижните източници, монтирани в цеха за преработка на ориз, както и от съществуващите пещ и сушилни агрегати в помещението за сушене на зърно. В РИОСВ – Пазарджик са представени получените резултати с доклад по чл. 39, ал. 2 от Наредба № 6 от 26 март

1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (Обн. ДВ, бр. 31 от 6.04.1999 г., изм. и доп. ДВ, бр. 14 от 10.02.2023 г.). Анализът на резултатите показва спазване на нормите за допустими емисии, определени в чл. 11, т. 2 и чл. 21, ал. 1 от Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (Обн. ДВ, бр. 64 от 5.08.2005 г.).

За отопление и климатизиране на административната част и лабораторията се използва климатично оборудване, което е заредено с флуорсъдържащи парникови газове под 5,000 tCO₂eq и за тях не се изискват проверки за течове по Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета от 7 февруари 2024 година за флуорсъдържащите парникови газове, за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 517/2014.

2. Фактор „Отпадъци”

Дружеството притежава регистрационен документ № 07-РД-347-00/29.08.2017 г. за дейности по третиране на отпадъци, издадено от директора на РИОСВ - Пазарджик. Оригиналът на документа се съхранява на площадката, съгласно поставеното условие

Площадката за предварително съхранение на отпадъци е оградена и охраняема с физическа охрана СОТ и видеонаблюдение. Налични са зони за разделно съхраняване на отпадъците, като всеки отпадък се съхранява в отделна зона, обозначена със стикери с код и наименование на кода на отпадъка.

Отпадъците се съхраняват по начин предотвратяващ замърсяването на компонентите на околната среда в района на площадката до тяхното предаване за последващо оползотворяване.

Към момента на проверката на площадката са налични отпадъци от материали негодни за консумация или преработване – оризова люспа, отпадъци от дървесни опаковки, отпадъци от излезли от употреба гуми, двигателно и трансмисионно масло, за които дружеството е извършило класификация по реда на Наредба № 2 от 23 юли 2014 г. за класификация на отпадъците (Обн. ДВ, бр. 66 от 8.08.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр. 53 от 8.07.2022 г.).

За проверявания период са предавани отпадъци от оловни акумулаторни батерии на юридическо лице. За предадените отпадъци не е представен актуален договор, за което на оператора е дадено предписание. Същото е изпълнено в срок.

Предавани са отпадъци от материали негодни за консумация или преработване – оризова люспа на юридически лица, въз основа на сключени договори, съгласно изискванията и разпоредбите на чл. 8, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) (Обн. ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г., изм. ДВ, бр. 81 от 24.09.2024 г.).

Отпадъците, получени в следствие на третиране на оризовата люспа с код R1 – изгаряне на оризова люспа са дънна пепел и шлака, и увлечена летяща пепел. Към момента на проверката тези отпадъци не са налични на площадката. Същите дружеството е оползотворило за наторяване на собствени земеделски земи.

Съоръженията за третиране на отпадъци - два броя пещи са монтирани на закрито, в помещение с непропусклив под. Площадката е оградена, охраняема с ограничен достъп.

За проверявания период са извършвани дейности по оползотворяване с код R1 – използване на отпадъците предимно като гориво или друг начин за получаване на енергия – изгаряне на отпадъци материали негодни за консумация или преработка – оризова люспа. Отпадъкът е получен от дейността на дружеството при лющене на оризова арпа. Към момента на настоящата проверка третиране на отпадъци на площадката не е констатирано..

Дружеството води отчетност в Национална информационна система „Отпадъци“ (НИСО) в отчетни книги по Приложение № 1 за образувани отпадъци и Приложение № 4 за третиране на отпадъци. Същите се водят редовно и надлежно.

Подадени са годишни отчети по отпадъците в НИСО по Приложение № 9 и Приложение № 18, съгласно изискванията и разпоредбите на Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите с отпадъци, както и реда за водене на публични регистри (Обн. ДВ бр. 51 от 20.06.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр. 33 от 10.04.2023 г.).

Третираните отпадъци отговарят на упоменатите в настоящия регистрационен документ, не надвишават разрешените количества и отговарят по произход.

Дружеството не извършва дейности по отпадъци неупоменати, в издадения регистрационен документ.

Изпълняват се условията, поставени в регистрационен документ № 07-РД-347-00/29.08.2017 г.

Предписания:

Във връзка с прилагане на нормативната уредба и констатирано несъответствие на оператора е дадено предписание за представяне на документация в РИОСВ – Пазарджик.

Заключение:

При проверката са установени пропуски, водещи до отклонения от приложимите норми за факторите на околната среда.

За установено несъответствие с нормативните изисквания по екологичното законодателство на оператора е дадено предписание с конкретен срок, което е изпълнено в срок.

Приоритети при провеждане на следваща проверка:

Текущ контрол по изпълнение на условията поставени в разрешението по чл. 35 от ЗУО за извършване на дейности по третиране на отпадъци.